

M T S CÂU H I TH NG G P

V PHÁP LU T HÔN NHÂN VÀ GIA ÌNH N M 2014

ThS. Phạm Thị Hằng (*)

Lu t Hôn nhân và gia ình n m 2014 ã c Qu c h i thông qua vào ngày 19/6/2014, có hi u l c t ngày 01/01/2015. Theo ó có r t nhi u quy nh m i, th m chí l n u tiên c quy nh trong lu t. Nh m giúp c gi có cái nhìn toàn di n và sâu s c h n v Lu t này, tôi xin g i n c gi m t s câu h i th ng g p nh t trong cu c s ng cùng v i áp án tr l i.

Câu h i 1. Ng i yêu em ang i tù. Em mu n k t hôn v i anh y anh có ng l c c i t o t t h n. Chúng em có c ng ký k t hôn không, th t c th nào?

Tr l i: i u 8 Lu t HN&G quy nh nam, n k t hôn ph i tuân theo các i u ki n:

1. Nam 20 tu i tr lên, n 18 tu i tr lên;
2. Nam và n t nguy n;
3. Không b m t n ng l c hành vi dân s ;
4. Vi c k t hôn không thu c m t trong các tr ng h p c m k t hôn (nh k t hôn gi t o, k t hôn v i ng i ang có v /ch ng...).

Tuy nhiên, khi ng ký k t hôn, hai b n ph i có m t t i UBND c p xã và ký vào gi y ch ng nh n k t hôn, s ng ký k t hôn. Theo quy n v ng c a hai b n, c quan qu n lý tr i giam có th làm l nh trích xu t anh y n UBND ph ng làm các th t c k t hôn.

Câu h i 2. Tôi (ang có v) và cô B (c thân) hi n chung s ng nh v ch ng. N u b phát hi n thì tôi hay cô B s b x lý và b x nh th nào?

Tr l i: i u 48 Ngh nh 110/2013/N -CP quy nh ph t 1 tri u n 3 tri u i v i m t trong các hành vi:

1. ang có v /ch ng mà chung s ng nh v ch ng v i ng i khác;

(*) Phó Tr ng khoa Lu t, H c vi n Cán B Thành ph H Chí Minh

2. Ch a có v /ch ng mà chung s ng nh v ch ng v i ng i mà bi t rõ là ang có ch ng/v .

Theo ó, b n s b ph t v hành vi ang có v mà chung s ng nh v ch ng v i ng i khác. Còn cô B s b ph t v hành vi ch a có ch ng mà chung s ng nh v ch ng v i ng i mà mình bi t rõ là ang có v .

Ngoài ra, i u 147 B lu t Hình s quy nh:

1. N u vi c s ng chung nh v ch ng gây h u qu nghiêm tr ng ho c ã b x ph t hành chính mà còn vi ph m thì b c nh cáo, c i t o không giam gi n 1 n m ho c ph t tù t 3 tháng n 1 n m.

2. N u Tòa án ã bu c ch m d t vi c chung s ng nh v ch ng mà v n ti p t c thì b ph t tù t 6 tháng n 3 n m.

L u ý: Kho n 7 i u 3 Lu t Hôn nhân và gia ình quy nh: “Chung s ng nh v ch ng là vi c nam, n t ch c cu c s ng chung và coi nhau là v ch ng”.

Câu h i 3. Tôi mang thai h cho ch ru t. V y sau khi sinh, tôi có c h ng ch thai s n không?

Tr l i: Ng i mang thai h c h ng ch thai s n:

- n th i i m giao a tr cho bên nh mang thai h .
- Th i gian h ng ch thai s n ít nh t là 60 ngày. (i u 97 Lu t HN&G).

Câu h i 4. Tôi có 1 c n nhà riêng. Khi l y v , c n nhà này tôi cho thuê, v y ti n thuê nhà là tài s n chung c a v ch ng hay là c a riêng tôi?

Tr l i: i u 33 Lu t HN&G thì l i t c phát sinh t tài s n riêng c a v /ch ng trong th i k hôn nhân là tài s n chung (L i t c là các kho n l i thu c t vi c khai thác tài s n). Theo ó, ti n thuê nhà trên là tài s n chung c a v ch ng.

Câu h i 5. Tôi ã có 2 con. N u tôi mang thai h thì có vi ph m chính sách dân s và k ho ch hóa gia ình không?

Tr 1 i: Vì c sinh con do mang thai h không tính vào s con theo chính sách dân s và k ho ch hóa gia ình (i u 97 Lu t HN&G).

Câu h i 6. Tôi và v chung nhà do tôi ãng tên s h u. Do làm n thua l , tôi mu n bán nhà tr n , v tôi không ãng ý. V y tôi có bán c không?

Tr 1 i: Ch ãng/v có quy n bán nhà thu c s h u riêng nh ãng ph i b o m ch cho v /ch ãng (i u 31 Lu t HN&G).

Câu h i 7. Tôi có c n nhà riêng ãng cho thuê. Tì n thuê nhà là ngu n thu nh p duy nh t c a c gia ình, vì tôi và v u th t ãng p. Tôi mu n bán nhà l y tì n kinh doanh c không?

Tr 1 i: V , ch ãng có tài s n riêng mà hoa l i, l i t c t tài s n riêng là ngu n s ãng duy nh t c a gia ình thì vì c nh o t tài s n ph i có s ãng ý c a ch ãng, v (i u 44 Lu t HN&G).

Câu h i 8. Ch ãng tôi bài b c, n tì n nhi u ãng i và ã b tr n. Ch n n nhà òi tì n. V y tôi có ph i tr n cho ch ãng không?

Tr 1 i: B n không ph i tr n cho ch ãng v i nh ãng kho n n không vì nhu c u c a gia ình; ho c t v i ph m pháp lu t c a ch ãng (i u 45 Lu t HN&G).

Câu h i 9. Em vi t ãn ly hôn nh ãng ch ãng không ch u ký. V y em có cách nào ly hôn mà không c n s ãng ý c a ch ãng?

Tr 1 i: V , ch ãng ho c c hai u có quy n yêu c u Tòa án ãi ã quy t ly hôn (i u 51 Lu t HN&G). Các lo i ly hôn:

- Thu n ãnh ly hôn: Hai bên cùng ký ãn.

- Ly hôn do m t bên yêu c u: M t bên ký ãn.

Câu h i 10. Khi ly hôn, cu c s ãng c a tôi h t s c khó kh n. V y tôi có th yêu c u ch ãng c p đ ãng cho tôi không?

Tr 1 i: Khi ly hôn n u bên khó kh n, túng thi u có yêu c u c p d ñng mà có lý do chính áng thì bên kia có ngh a v c p d ñng theo kh n ng c a mình (i u 115 Lu t HN&G).

Câu h i 11. Ch ñng b b nh tâm th n, v ñm u n ly hôn thì làm th ñ nào?

Tr 1 i: V ñn p ñn t i TAND, sau ó Tòa s ch ñnh ng i giám h , ng i thân thích c a ch ñng làm i di n gi i quy t vi c ly hôn (i u 51 Lu t HN&G).

Câu h i 12. Tôi mang thai h cho ch gái và m i sinh c 2 tháng. Tôi ch a k p giao con thì ch qua i. V y em bé có c h ñng th a k tài s n c a ch tôi không?

Tr 1 i: Tr ñng h p bên nh mang thai h ch t thì con c h ñng th a k (i u 98 Lu t HN&G).

Câu h i 13. Con tôi b b nh tâm th n, th ñng xuyên b v b ói. Tôi nói con dâu ly hôn thì cô ta không ch u làm ñn. V y tôi ph i làm sao?

Tr 1 i: Cha, m , ng i thân thích có th yêu c u ly hôn khi v /ch ñng b b nh tâm th n, ñng th i là n n nhân c a b o l c gia ñnh do ch ñng/v gây ra nh h ñng ñn tính m ñng, s c kh e, tinh th n c a h (i u 51 Lu t HN&G).

Câu h i 14. Tôi mang thai h cho ch gái c 3 tháng. Nh ñng gi tôi không ñm u n mang thai n a thì tôi có th phá thai không? Ho c ch tôi yêu c u tôi phá thai nh ñng tôi ñm u n gi l i c không?

Tr 1 i: Vì lý do tính m ñng, s c kh e ho c s phát tri n c a thai nhi, ng i mang thai h c quy t ñnh vi c ti p t c hay không ti p t c mang thai (i u 97 Lu t HN&G).

Câu h i 15. N m 2013, V ch ñng l y nhau nh ñng không ñng ký k t hôn. Gi ñn p ñn ra Tòa án ly hôn thì Tòa có gi i quy t không?

Tr l i: Không ăng ký k t hôn mà yêu c u ly hôn thì Tòa án th lý và tuyên b không công nh n quan h v ch ng (i u 53 Lu t HN&G).

Câu h i 16. Khi ly hôn, tài s n chung c a v ch ng s chia ôi. úng hay sai?

Tr l i: Tài s n chung c a v ch ng chia ôi nh ng có tính n:

- Hoàn c nh c a gia ình và c a v , ch ng;
- Công s c óng góp vào tài s n chung;
- B o v l i ích c a v ch ng h có i u ki n ti p t c t o thu nh p;
- L i c a m i bên trong vi ph m quy n, ngh a v v ch ng.

(i u 59 Lu t HN&G).

Câu h i 17. Con 16 tu i c Ông n i cho 200 tri u. M mu n gi ti n vì s con ch a bi t cách tiêu xài. Theo lu t, M có quy n gi tài s n c a con ch a thành niên không?

Tr l i: Con t 15 tu i tr lên có th t mình qu n lý tài s n riêng ho c nh cha m qu n lý (i u 76 Lu t HN&G).

Câu h i 18. A 17 tu i th a k t Bà n i 01 c n nhà. A mu n bán nhà c không?

Tr l i: Con 15 tu i n d i 18 tu i khi nh o t tài s n riêng là b t ng s n ph i có s ng ý b ng v n b n c a cha m ho c ng i giám h (i u 77 Lu t HN&G).

Câu h i 19. Khi ly hôn, Tòa giao con cho v nuôi. Hàng tu n, ch ng th ng a con n các t i m n ch i. V có th làm gì con không b nh h ng thói x u?

Tr l i: Cha, m không tr c ti p nuôi con l m d ng vì c th m nom gây nh h ng x u n vì c ch m sóc, giáo d c con thì ng i tr c ti p nuôi con có quy n yêu c u Tòa án h n ch quy n th m nom con c a ng i ó (i u 82 Lu t HN&G).

Câu hỏi 20. Khi ly hôn, vì M không có thu nhập nên Tòa giao con
vì Cha. Nay M đã có việc làm và thu nhập, vậy có cách nào con (8
tuổi) về với M không?

Trả lời: Có thể thay đổi người nuôi con khi có mặt trong các trường hợp:

- Cha, mẹ có thể thỏa thuận phù hợp với lợi ích của con;
- Người nuôi con không còn đủ điều kiện.

Lưu ý: Con từ 07 tuổi trở lên phải xem xét nguyện vọng của con.

(Điều 84 Luật HN&G).